

PAC 2

Més que llum. Altres ones. IYL2015

Imatge i llenguatge visual

Informe PAC2. Més que llum. Altres ones. IYL2015.

Nom estudiant: Rosa Suñé Barniol

Part de l'espectre escollit:

La part de l'espectre electromagnètic que he escollit són les **ones microones** per l'ús que en solem fer habitualment i altres usos relacionats amb les telecomunicacions.

Referència al text o textos de la Wikipedia del qual has partit:

He partit de l'adaptació i traducció al català de l'article en espanyol sobre «**Microondas**» de la Wikipedia:

- Colaboradores de Wikipedia. **Microondas** [en línia]. Wikipedia, La enciclopedia libre, 2015 [fecha de consulta: 9 de abril del 2015]. Disponible en <<http://es.wikipedia.org/w/index.php?title=Microondas&oldid=81104156>>.

He completat el text consultant la versió en català de la Wikipedia sobre «**Microones**»:

- Col·laboradors de la Viquipèdia. **Microones** [en línia]. Viquipèdia, l'Enciclopèdia Lliure, 2015 [data de consulta: 10 de març del 2015]. Disponible en <<http://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Microones&oldid=14993543>>.

Altres referències utilitzades:

- **Font:**

- **URL font:**

Informació sobre l'**espectre electromagnètic** [gràfica]:

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:EM_Spectrum_Properties_edit.](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:EM_Spectrum_Properties_edit.svg)

svg

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:EM Spectrum Properties edit.svg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:EM_Spectrum_Properties_edit.svg)

Espectre [informació]

Col·laboradors de la Viquipèdia. **Espectre** [en línia]. Viquipèdia, l'Enciclopèdia Lliure, 2015 [data de consulta: 24 de gener del 2015].

Disponible en <[//ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Espectre&oldid=14733967](http://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Espectre&oldid=14733967)>.

Informació sobre els **descobridors de les microones** [lectura text]:

Col·laboradors de la Viquipèdia. **Heinrich Rudolf Hertz** [en línia].

Viquipèdia, l'Enciclopèdia Lliure, 2014 [data de consulta: 11 de novembre del 2014]. Disponible en <[//ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Heinrich Rudolf Hertz&oldid=14275096](http://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Heinrich_Rudolf_Hertz&oldid=14275096)>.

Col·laboradors de la Viquipèdia. **James Clerk Maxwell** [en línia].

Viquipèdia, l'Enciclopèdia Lliure, 2015 [data de consulta: 8 d' abril del 2015]. Disponible en <[//ca.wikipedia.org/w/index.php?title=James Clerk Maxwell&oldid=15119234](http://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=James_Clerk_Maxwell&oldid=15119234)>.

- **Referència bibliogràfica:** No n'he utilitzat cap com a font de l'article de divulgació.

[continua pàgina següent]

Font tipogràfica escollida

Finalment he utilitzant la mateixa font tipogràfica amb diferents tipus, mides i variant el seu color. He seguit les indicacions d'usar fonts habituals i no fer una combinació de moltes tipografies. He tingut en compte que la font escollida tingués la llicència compatible amb l'ús que li podem donar a l'encàrrec:

- Font:
Open Sans es podria dir que és un clàssic contemporani. La va dissenyar Steve Matteson (director de tipografia de l'empresa Ascender Corp) amb una aparença amable i per ser llegida de manera òptima tant en web i dispositius mòbils com impresa (podem imaginar que algú acabi imprimint el pdf de l'article de divulgació tot i que aquest no sigui el seu objectiu final). És una tipografia lliure i open source.
<http://www.google.com/fonts#ReviewPlace:refine/Collection:Open+Sans>
- Categoria a la qual pertany segons la taxonomia tipogràfica Vox-AtypI:
Pertany a la categoria **lineal a. Grotasca** perquè no té gràcies i es centra en les línies. [material de Disseny Gràfic M4-3.7]

Lineal a. Grotasca

Abefgor

Open Sans

abcdefghijklmnopqrstuvwxy

ABCDEFGHIJKLMNQRSTUWXYZ

1234567890

- Cossos o mides utilitzades en títol, text principal i altres:
He seguit les proporcions de la **successió de Fibonacci** per escollir la mida del text.
  - 8 punts normal i en color negre no pur #222222 per a peus de foto.

- 13 punts normal i en color negre no pur #222222 per al text principal utilitzant la negreta i cursiva on ho he considerat pertinent.
- 21 punts negreta i en color #fdbf0f per als subtítols.
- 34 punts negreta i en color #fdbf0f per al títol.

Amb les diferents mides proporcionals i harmòniques entre elles aconseguixo donar una jerarquia i ordre de lectura al text. Em serveixo del color per destacar els títols i subtítols. I de convencions ortotipogràfiques com la cursiva per diferenciar els termes en anglès (no és l'idioma de l'article) i la negreta per destacar les paraules clau del text.

Element tipogràfic que determina mides i distàncies en la composició:

- Element: **Successió de Fibonacci** (esmentada abans) 8 pt/ 13 pt/ 21 pt/ 34 pt
- Com i on la utilitzes: Utilitzo aquesta proporció a partir de la mida del text base de 13 pt per donar mida a la resta d'elements: títol 34pt, subtítol 21pt, cos 13pt, peu de pàgina 8pt.
- Element: Lletra **m** de la tipografia Open Sans.
- Com i on la utilitzes: He utilitzat el mòdul **m** base per definir les mides entre elements i marges respecte al full. La proporció m entre les diferents distàncies és el doble de l'anterior, segueix una successió proporcional.
  - 1 m distància entre subtítol i paràgraf inferior. També la distància entre imatge i peu d'imatge.
  - 2 m distància inferior entre el cos del text i el subtítol.
  - 4 m distància entre els marges superior, inferior, dret i esquerre del full. He pres la decisió de fer-los tots iguals ja que la lectura del text es farà principalment des de dispositius mòbils i en *scroll* i la composició és una pàgina única i una sola columna de text.
  - Les imatges acaben ocupant tot l'ample de la pàgina restant les 4 m del marge dret i esquerre. L'alçada de la imatge queda modulada en 16 m (gairebé 200px).

Interliniat i interlletrat utilitzat en els diferents textos:

- Interliniats:

He aplicat el principi d'afegir un 20% a la mida tipogràfica (compleix la recomanació d'1 a 3 pt al cos tipus). Per tant per al text:

- de 8 punts, 10 pt d'interliniat.
- de 13 punts, 17 pt d'interliniat.
- Per a subtítols i títol aplico els marges m ja que estan continguts en una sola línia.

- Interlletrats:

He deixat l'interlletrat (***kerning***) en la opció òptic ja que l'aplicació que utilitzo per a maquetació de text (Adobe InDesign CS6) en aquesta opció configura l'interlletrat adequat amb millors resultats visuals pel tipus de lletra escollit. Configura la separació entre lletres a partir de la seva forma i no dels *kern-pairs* (LA, P, To, Tr, Ta...) específics de cada llengua.

L'aplicació acaba de completar la separació de l'interlletrat amb el ***tracking*** que he configurat a **5** en el cos del text per donar una mica més de separació a la original. En el títol l'he configurat a **-20** i subtítol l'he configurat a **-10** per tal d'ajustar la separació i que no es perdés la seva proporció al ser cossos de lletra grans.

[continua pàgina següent]

Decisions de disseny i d'aplicació tipogràfica.

M'he basat en les «**Deu normes bàsiques per a la bona llegibilitat de textos en paper**» que s'anomenen als materials de l'assignatura [Mòdul 2 > 3 > 3.1. Composició tipogràfica editorial] amb les pertinents adaptacions a una composició d'un article d'una pàgina per ser llegida a través de pantalles de dispositius mòbils i ordinadors:

- He utilitzat una **font d'ús habitual** amb òptima visualització i lectura des de dispositius mòbils i pantalla d'ordinador. Es llegeix bé a un zoom del 100% i fent *scrolls* per baixar i llegir la pàgina.
- No he fet cap combinació tipogràfica, només he utilitzat **una tipografia** amb diferents mides, tipus i colors.
- He utilitzat el logotip en color l'Any internacional de la llum ja que he escollit el fons blanc pel seu major contrast i òptima llegibilitat. He fet servir la gamma cromàtica del logotip per l'espectre electromagnètic i els pictogrames.
- Ús de **dos colors** en la tipografia:
  - Negre no pur (**#222222**) per el text general, imatges i peus de pàgina ja que així aconseguixo el contrast desitjat sense ser violent i cansat per l'ull com seria l'ús del negre pur.
  - Groc (**#fdbf0f**) pels títols i subtítols de l'article. He escollit aquest color groc per tractar les ones microones a l'espectre electromagnètic. D'aquesta manera dono una diferència i jerarquia en el text. En els pictogrames utilitzo el mateix groc per il·lustrar les ones microones. Busco un efecte d'identificació immediata.
- Només he utilitzat les **majúscules** en els inicis de text i després dels signes de puntuació. D'aquesta manera facilito la llegibilitat del text.
- Pel bloc de text he escollit la mida de 13pt i m'ha servit per modular la resta de textos. Escollir la mida **13 pt** m'ha permès utilitzar la successió de Fibonacci per proporcionar els textos harmònicament.
- La tipografia no és ni fina ni gruixuda i es llegeix bé. Hi ha els blancs de les lletres suficients i les formes es distingeixen. No he distorsionat el text en cap moment.
- He utilitzat **espais coherents** entre lletres i paraules ajustant-los quan ha estat necessari.
- La longitud de les línies de text és de **10-12 paraules**, per tant, s'ajusta a la convenció de màxim uns 70 caràcters per línia.

- He alineat al text a l'**esquerra**. Havent provat com resultava el justificat, l'he descartat perquè es generava una separació exagerada de l'espai entre paraules en diverses línies.
- Les línies de text acaben de manera rítmica, no resulta ni massa homogeni ni massa divergent. He cuidat que no quedessin línies **vídues** al final del paràgraf. No puc tenir orfes ja que el text és en una sola pàgina contínua.
- He indicat els **paràgrafs** amb una sagnat a un quadratí (mesura igual a l'alçada del cos tipogràfic utilitzat, en aquest cas, 13pt) per augmentar la llegibilitat del text i diferenciar-los.
- He utilitzat les següents convencions ortotipogràfiques assenyalades per Sílvia Senz [Senz 2012]:
  - He destacat i emfatitzat parts del text amb el color i la mida (títol i subtítol) i els hi he donat jerarquia i ordre de lectura.
  - He utilitzat la negreta per destacar les paraules clau i donar ritme a la lectura i fer-la menys monòtona.
  - He utilitzat la cursiva per assenyalar els textos en anglès (llengua no original de l'article).
  - He escrit les sigles en majúscules i sense punts.
  - He utilitzat els superíndexs en els valors exponencials de l'espectre electromagnètic.
  - El text general alineat a l'esquerra i els textos de peu d'imatge centrats.
  - He utilitzat els criteris de puntuació i les normes ortogràfiques del català, llengua de difusió del text.
  - Les explicacions dins del text les he posat totes entre parèntesis.
  - No he fet partició de paraules al final de línia per norma general. S'ha escapat una partició en un terme anglosaxó que no he sabut resoldre des de l'aplicació (Adobe InDesign).

A més a més, he utilitzat una retícula base de 10 x 10 píxels amb una modulació superior de 100 x 100 píxels i els mòduls a partir de la m de la tipografia escollida per a maquetar l'article. El resultat és una sola columna vertical, dividida pels diferents apartats indicats en cada subtítol i amb una imatge inicial (espectre electromagnètic) i una de final (pictogrames).

El títol de l'article i el logotip de l'Any de la Llum formen la capçalera. Al peu de pàgina hi ha l'acreditació del disseny i la llicència, aquesta dins del marge inferior, amb una tipografia de mida petita i color gris per tal de no destacar en la composició.

El fons blanc ajuda a la lectura en pantalla pel contrast que hi tenen els diferents colors damunt seu. El menor contrast del color groc #fdbf0f sobre fons blanc el compenso amb el major gruix i mida de la tipografia en el títol i subtítols.

He tingut en compte que la **llicència** de la Wikipedia (cc-by-sa) fos compatible amb la llicència que li vull donar al document, també **cc-by-sa**. Queda especificada al peu de pàgina de l'article.

Pregunta de continguts

Respon a la següent pregunta sobre els continguts estudiats.

- El pla de significació d'un anunci publicitari és principalment... [respon amb una sola paraula]
  - Resposta: **connotatiu**.

Un anunci publicitari sol ser una imatge amb significats implícits ja que li podem donar diferents sentits i la podem percebre de diferent manera segons la nostra experiència, amb el resultat que busca l'anunci: que comprem el producte anunciat. És en el segon nivell de lectura on els publicistes i dissenyadors s'esforcen perquè un anunci publicitari ens arribi, ens hi faci fixar i ens faci comprar el producte. O simplement, sense saber perquè, acabem comprant un producte del que ens ha arribat tota aquesta significació de manera inconscient. L'efecte de l'anunci publicitari variarà segons el receptor fent que aquest finalment compri o no. El pla de significació no és evident ni immediat i fa que li fem una segona lectura posterior a la primera lectura descriptiva i denotativa. Els anuncis publicitaris poden donar moltes opcions d'interpretació i diferents lectures de cada receptor, donant peu a llargs debats.

BIBLIOGRAFIA I WEBOGRAFIA

Materials didàctics d'imatge i

Llenguatge Visual:

Mòdul 1 Imatge i comunicació visual >

1. La comunicació visual com a llenguatge.
2. Teories de la imatge i el signe gràfic.
3. El procés de comunicació visual

Mòdul 3 Infografia >

5. Símbols gràfics, icones i pictogrames

Mòdul 2 > 2 > 2.1. Geometria i atributs dels tipus

Mòdul 2 > 3 > 3.1. Composició tipogràfica editorial

3.1.1. Tractament del text

3.1.4. La pàgina impresa: mides i proporcions

3.1.5. Lectura i composició de pàgina

3.1.6. Maquetació: retícules i columnes

Materials de l' assignatura Disseny Gràfic

M2: Gràfics digitals

Mòdul 2 > 3. Gràfics vectorials

3.1.3. Treball de precisió amb les corbes de Bézier

Quadre de compatibilitat de llicències.

Altres:

Tratado clásico de tipografía:

13 Sangría. Composición con

interlíneas y sin ellas < [http://www.unostiposduros.com/tratado-de-tipografia-13-sangría-composicion-con-interlineas-y-sin-ellas/](http://www.unostiposduros.com/tratado-de-tipografia-13-sangria-composicion-con-interlineas-y-sin-ellas/)>

Interlínea < <http://contypos.com.ar/txt/inter.htm>>

El kerning y el idioma español <

<http://www.unostiposduros.com/el-kerning-y-el-idioma-espanol/>>